

Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr

TIJAC JÕ KÀHHÔC

Ỡhỹ, pê Tijac pê Krĩpinkrên jõ krĩ kam Jeju na mehkwỳ jakrã mehkrĩ atajê to ihhimpej catê. Ne cupê Jeju tõi te amji to hapu na kjê impeaj, ne cupê Jeju jarkwa namemprar catêjê nõ. Ne pê pjê cunea kam, Juta catêjê te Jeju to amji mã mehhimpej atajê mã hõ kàhhôc ita kujate. Na pê mam hõ kàhhôc ita japrỳ pê **Jeju Na Mehkwỳ Jakrã Cunea Wỳr, Tijac Jõ Kàhhôc** (Tijac).

Ne pom cu me hõ kàhhôc cahytita kam, pê me pamã ampo pejti to hahkre to hane he. Cu hapachte Jeju to ampeaj kam amji mã mepahhimpej na, cu ha catyt kam Jeju te amji kam hapac xà impejti intuwti ata kôt ame papa.

Pê Tijac me cumã amji jarẽ

Me Hàpên Xà 12.17; Carati 1.19

¹ Hàpà me ikwỳ! Pom me apê Jeju namehkwỳ, ne me apê Ixaher catêjê jakrã te tõi, ca pjê cunea kam ame apicràn ne ame akrĩ atajê, itea wa me amãihhôc. Ipê Tijac, ne ipê Pahpãm me, me pajõPahhiti pê Jeju Crixto mã ijàpên catê.

Cu ha pahỳj pahte me amji pupun xà kèanre mã me pajũcanãr to me papa

Ruc 6.20-23; Roman 5.3-5; 1 Petrô 4.12-19

² Ỡhỹ, Jeju kôt pahte ajpên to me pahkjêjê atajê, ca ha hãn ne, ampo te me ato jũ mãnxà

kéanre na me amji pupu, ne atỳj hūrên me gakry.

³ Ampo na? Pahpām te me acapi xà caxuw ri hān ne me amā me akên xà itajê kujate, cute me gahkre peaj prāmte, mōrmō ca ajkīampeaj kam ihkôt amji kam me gapac to me apa rohnýtti mǎ. Ne pom ate me akên xà na me amji pupun ita kam, caha me gūcanāar kam me to gàhtàt to me amji pyrác to me apa. Ne ramā ate ita na me amji jahkre pej pejtu.

⁴ Na ca ha ate me gūcanār kam me to acrà na, ca ha ma me to amji kà to me mō. Ne ca ha toa me amji jĩ tỳj na, quē ha me acaxwām pê ate me amji kam me gapac xà kam me apēampo hamre nare, ne ihtỳj me amā ampo cunea Jeju kôt ateme to apa xà caxuw.

⁵ Quē ha jūm pê cute amji jahkre pej krā kreti nare, quē ha amji na Pahpām wỳ, quē ha ihtỳj cumā cute amji jahkre pej krā kreti gō. Ampona? Pahpām jàhcajrēan to hàhcajrēn, ne hàhcajrēan kamhān ne me pahcunea tehcajpa, Jeju kôt me papa xà itana.

⁶ Na ca ha me Pahpām wỳr xà wỳr, amji kam me gapac to me hane he, ne amji mǎ me garkwa to:

— Wa ha Pahpām na ahwỳ, quē ha ihtỳj imǎ ijūparkrā kreti gō. He wa itỳj cute imǎ hōr na amji mǎ to hane. Ampo na? Pê ramā taa, ite ahna ijàhwỳr ita na, amji na imǎ awjahkre — hane. Ne nee ca amji mǎ me garkwa to:

— Mōrmō quē ha Pahpām imǎ ijūpar krā kreti gō, nare, quē ha imǎ hōr nare, pỳpỳn — hajỳr nare. Nāmri cute me hajỳr catêjê pê ri ihhêj rǔm

kôc te amji wÿr cōxwa krā jacjên pyràac, nare, me cupêihhêj rŭm kôc te apu pïhhô incrà to pjê kam imprar, mã cute apu amji jacjên pyràac. Ne cute amji kam me hapac xà pintuw xi hyre nare.

⁷⁻⁸ Ne cute me hajÿr catêjê mã, quê ha nee Pahpãm ampo jŏr nare. Ampo na? Mencaca xà te amji jïkjê incire nare. Na quê ha cute me amji kam hapac xà pijakrut jarên to hane he. Quê haihcunea te me cumã impejti na, quê ha me amji mã:

— Quê ha Pahpãm itehcajpar ita na — hane. Nare, quê ha ihcunea me cupê ihkaj na, quê ha me amji mã:

— Ihhêj ne nee Pahpãm mãitehcajpar prãm nare — hane. Na ca ha nee me cuxà ahna me amji mã harên to hajÿr nare.

Me pajakràj me, me pajakràj nare pyrên me pajakry

1 Petrô 1.24-25

⁹ Quê ha Pahpãm te me pahkjêjê nŏ pê hamreare ata to ihkà, ne to ihtÿj ne to hakràj na, quê ha ihtÿj hakry.

¹⁰⁻¹¹ Ne hanea ne me pahkjêjênŏ jakràjti ata te hajÿr, quê ha Pahpãm te cupê hakràj ata to incir na, quê ha ihtÿj hanea ne hakry. Ne pom me hakràjti itajê pê ihhêj rŭm hôjahkratré rã. Quê ha irã, quê ha amcro tÿj catone ahna cō to, to incrà, quê ha pea ihpÿm. Hŏhŏ, ita na quê ha me hakràj atajê me hane he, ne cute amji kam me hapac xà atajê cunea jipôc ri me hamre.

Me pahcajpêr xà pyrên me pajakry
Tijac 3.14-16

¹² Nāmri quê ha me pahcunea te me pahkên xà ita kam me to pancrà, ne me pajūcanār, ne me hakren, ne cormã amji mã me Pahpãm to me hajÿr na, quê ha ampeaj kam me pajakry. Ampo na? Me Pahpãm quê ha me pahkên itajê jahpan xà na, ihtÿj me pamã me pahtîr xà caxuw me pajahĩ xà gō, cu ha cahê na me pahkrĩ rohnÿtti mã. Ahnaa mã membrar tÿjti catêjê me he. Ne mehkwyjirôa pê me ajcahu, ne amji mã me hê pejti incwa he. Jĩkjê na mã cute hajÿr. Ata to pê Pahpãm cute mehkĩnti atajê mã awjahkre.

¹³ Nāmri, ca ha me anō te amji kam gapac xà to ihcupan na amji cajpêr na, ca ha nee amji mã garkwa to:

— Pahpãm te ri imã ite amji kam ijapac xà kên ita ton — hajÿr nare. Ampo na? He nee Pahpãm caca xà te hajÿr nare. Jũ wÿr quê jũm Pahpãm mã ihkên ton na awjahkre, quê harkwa kôt to. Ne hanea ne jũ wÿr quêPahpãm jũm mã ihkên ton xà na awjahkre, quê to.

¹⁴⁻¹⁵ Nāmri quê ha jũm te amji mã ihkên ton to ipa to prãm na, quê ha amjia kôt ton to ipa, cute amji kam hapac xàa to. Jirô pê mã, quê ha ihtÿj ihkên mã axà, ne cute ihkên ton atajê jahpan xà nacumã amgō, ne Pahpãm mã hikra ne ty.

¹⁶ Ne me ca nare, me ikjêjê impejti kĩnti atajê, nee ca ampo itajê nō to, me anōa amji mã ahêj to:

— Pahpãm te ri, ite to cupan xà ita na imên — hajÿr nare.

¹⁷ Ampo na? Quêt ampo pejti cunea kam ihkên nare atajêcunea, cōjkwa kam Pahpãm pĩn me pahwÿr hapôj. Ne Pahpãm te cōjkwa kam

hàhcujro xà ton ata ri, me pahwỳr ampo pejti itajê cunea kujate. Ne pyt ihtỳj me pamã amcro to, ahna carãre kam. Ne ahnaahtũm nare, quê ha ahcakrã ihpro, quê hipêr me pamã amcro ton nare. Ne nee Pahpãm te hajỳr nare, ne quêt mepahto impejti ita na, ne nee jũ caxuw cute me pahcaxuw amji kam hapac xà kên te ihcupan xà nõ ton nare.

¹⁸ Ne cute me pamã harkwa kam ihhêj xi nare ita kujahêc. Cu me kampa, cwỳrjapê ri cute me pahto amji kra. Cu ihhêj ne hipêr amepahpỳpỳm, na ri me papê Pahpãm kra cakônĩ.

Cu ha me Pahpãm kampa, ne harkwa kôt me ton to me papa

Roman 12.17-21; Epet 4.25-5.2; 1 Jowãw 2.3-6

¹⁹ Ỡhỹ, Jeju kam me ikjêjê impejti kĩnti atajê, ca ha me acunea atỳj me gũparprãmti to me apa, ne me acakôc xà me, me acryc na me apahãm jàhtôti to me apa, ne ampo itajê cunea to me amji japackre.

²⁰ Ampo na? Ca hãn ne me acryc kam pra, ne neePahpãm mã me ampo pejti ton nare.

²¹ Cwỳrjapê, ca ha me ate amji kam me gapac xà pahãm nare, inxyre to ate me amji pyràc atajêcunea jicu. Ne hanea ne ate amji kam me gapac xà kên to me apa xà itajê cunea jicu. Ne quêt amji to me acati prãm nare kam, Pahpãm jarkwa na meamji to pôj. Ampo na? Nee mã ampo nanare. He Pahpãm jarkwa pêampo hy kryjre kre jiprãj atajê pyràc ne ihtỳj ajcamẽ. Jĩkjê na, ca ha Pahpãm jarkwa kôt me apa, ne

nee me ampo kên itajê ton nare na, ca ha atỳj me apicamẽn to me mỗ.

22 Nāmri ca ha ate amji mã me garkwa to:

— Wa ha itỳj Pahpām jarkwa catia ne kampa, quê ha iteimpar xà atajêa kôt ihtỳj ito impej — hajỹr, ne nee ate ihkôt me amji ton narena, ca ha caa ramã amji mã ahêj.

23-24 Ne por me Pahpām jō kàhhôc kampa, ne cama harkwa to me hapac kêt, ne nee me ton nare atajê pê ihhêj rŭm me hŭmre teirít xà kam amji kuc na ampo ata kôt me amji pupun, ne memprar kwaa kam me to hapac kêt atajê pyràac. Ne nee cute jũ na xà ata na amji tome amji japackre kam incrà nare.

25 Ne Pahpām te amji kam hapac xà, hãn ne nee mepahte ampo pejti ton tête me pajiprôn nare, ne quêt cama ampo pejti ton na me pahtehcajpa. Ne por me hŭmre me Pahpām jarkwa cahyt, ne nee amji pê me to hapac kêt nare, ne ihkôt me ipa atajê, quê ha Pahpām ihtỳj cuteme hâpên xà ton atajê cunea kam meto impejti ne.

26 Nāmri quê ha jŭm te amji mã harkwa to:

— Ipê Pahpām jarkwa kôt, ihkôt ipa catê — hajỹr, ne nee cute ihcakôc kên tête amji jiprôn nare, quê ha nee cupê Pahpām kôt ipa catê nare, necama apu ahna amji to ihhêj to ipa.

27 Ne quêt Pahpām pê me pajō Inxũ Cati mã ihkôt ipa catê te catyt kam ipa atajâpên xà te hajỹr he. Quê ha mempijapit me, me huwatĩ pê ampo jamreare, mã tee ame amji to hàhhuc to me ipa atajê, quê ha ihtỳj mehtehcajpar to ipa.

Ne me cumã Pahpãm kĭn nare catêjê te amji kam me hapac xà to amji tũm nare. Hôhõ, cute me ampo pijakrutton xà itajê na ri, Pahpãm mã nee cute me ampo to ihcupan xà nare, ne mempeaj to mempej.

2

Cu ha pahtÿj amji mã me cupê hamreare atajê cupa

Roman 2.11; Coroxo 3.25

¹ Ỡhỹ me ikjêjê, pom ca me pajõ Pahhiti pê Jeju Crixto pê hirã pê impej ata to amjimã me ahimpej to me apa atajê, he me pahte mehcunea jirõa pê me pajõ Pahhiti cati na me pamã hahkre pej. Cwÿrjapê ca ha nee jũmjê nõ to mehkwy jirõa pê imejpnare, ne quêt mehcunea to amji kam me gapac to apipenti to me apa.

²⁻³ Quê ha jũm jakràjti, kà imejptime ôr te hũhhi na hê xà ata, ate me acuprõn xà wÿr mõi, ca ha me hõmpu ne me hahkre pejpyrentu, ne me cumã garkwa to:

— Ajpên mõi, ne ita ri ca gÿr xà imejti ita kam jÿ — hane. Ne hanea ne jũm pê hamreare ata pupu ne me cumã:

— Curia ca xa, nare, ca to jÿ, pjê kam ipar cahê na — hajÿr na, he mõrmõca ramã ate me jũm to hajÿr, na wa me amã ihkõt harê.

⁴ Ampo na? He ca me caa, ajte ajpên to amji kam me gapac xà kêanre itajê tonto me apa. Ne amji to me apicokjêr to me apa. Ne ahnaPahpãm pê me akam ihkaj na.

Cu ha nee me cupê hamreare atajê jirô pê, me hakràjti atajê to impej nare

⁵ Me ikjêjê impejti kīnti itajê, me ikampa. Pahpām te amji mā me cupê hamreare atajê capi, mehkwy jirôa pê cute amji mā me to ihmipej catia to prāmte. Ne pê ramā Pahpām cute amji mā mehkīnti atajê te ihmipejxà mā mencjêj na, me to awjahkre.

⁶ Ne me ca nare! Ca ajte Pahpām kīnte me cupê hamreare atajê to amehkēanre, ne ma ame curê, cute jū mā ame aton nare kam. Ne ca me hakràjti atajê to pit mā mempej. He me hakràjti itajêa ri ihtyj hān ne me amā mehhêj to me ipa, ne megūhkra jàpên xà jahpan xà na me hakràj cati to me ipa. Ne mehhêj xi to ampo cunea na me ato ihtyj tu to meipa. Ne ma me acukij xà wyr me ato ipa, cute meakên mā me arên prāmte, ne hipêr mehhêj xia kam me apê me gō pore incwa. Xà ajkī me cupê hamreare atajê mā me ato hajyr to me ipa? Hāpà! He me hakràj catêjê ri ihtyj me ato hajyr to me ipa.

⁷ Ne me hakràj itajêa ri Jeju na mehkwy me, me pajō Pahhiti pê Jeju japry to mehcakôc kēanre to me ipa.

⁸ Ne Pahpām pê me pajō Pahhiti jō kàhhôc ihtyj mepamā ihmipej xà ata to hahkre to hane he:

“Pom amāa amji kīnti ita na,
quê ha amā me akwy cunea kīnti ne” hane.

Caha ate me harkwa ita par xàa kôt me apa na ri, me amāihkēnre nare.

⁹ Nāmri ca ha ate pō rŭm me hŭmre itajê pupun xàkôt, me to impejti na, ca ha me ca ramã me akên mã me amji rên to me mō. Ate Pahpãm te amji kam hapac xà jirô pê me apŷm, cwŷrjapê ri ramãme akên mã me arên to mō.

¹⁰ Ne por quê ha jŭm amji pê Pahpãm te to ihmipej xà nō pyxit ne ihcaca ata, quê ha taa ramã ihkên mã hâr to mō. Quê ha Pahpãm jŭm ata mã harkwa to:

— Ca ha ate ijarkwa nō pyxit ne ihcaca na, ca ha ramã ihcunea caca.

¹¹ — Ampo na? Wa ite amã ijŷjarên to: “Nee ahti na axy nare” hajŷr, ne hanea ne amã: “Ca ha nee jŭm curan nare” hajŷr. Ca ha ate ahti na axy nare cakrô, ate jŭm curan na, ca nee ate ipar nare, na ca ha ihcunea na akên mã axà — hane.

¹² Ne Pahpãm jarkwa ihtŷj catyt kam pahte me papa na me pahtehcajpa, na cu catyt kam me papa. Ne nee ame pahcakôc kên to me papa nare. Nāmri quê ha ihtŷj me Pahpãm jŷ caxuw pahte amji kam me pajapac xà atajêa na me pahcukij to mō.

¹³ Ne me pahcukij ne me pahto ipicokjêr xàa kam, quê ha Pahpãm cute mehwŷy caprĩ nare atajê, hanea ne nee me caprĩ nare. Ne por mehwŷy caprĩ, ne me to impejti atajê, quê ha Pahpãm ihtŷj me caprĩ, ne me to impejti ne.

Cu ha nee me pajarkwa cràre to me pahcakôc nare

Ruc 3.8-14; Me Hapên Xà 26.19-20

¹⁴ Me ikjêjê, ca ha me anō te amji jarên to:

— Wa itŷj Jeju to amji mã ihmipej to ipa — hajŷr, ne nee Jeju mã gâpên to apa nare ita kam,

xà quê ha ajkĩ ihtỳj Pahpām jūm te hajỹr ata kên pê hũtà? Hãpà! He Pahpām mã ca nee ihkra pê Jejuata to amji mã ahimpej nare.

¹⁵⁻¹⁶ Ne ihnō xwỳjê, quê ihhêaj to me pahkjêjênō mã prām, ne cumã ihkà na prām, ne awỳr cato, ca hacumã ampo jōr nare ne cama cumã:

— Imã Pahpām te amã ampo pejti jōr, ne ato impejti na, ato prām. Ne imã jūm te amã akà me gō jōr, mã ate gápàn na, ato prām — hajỹr, ne nee ihtehcajpar nare na, jũ mã quê ha curi? Jũwỳr quê ha apu amji mã hamã.

¹⁷ Hō, quê ha jūm te ihcaprỳ na Jeju to amji mã ihmipej to ipa na amji jarên, ne nee ihkôat amjikam hapac to ipa nare na, quê ha nee jūm ata apu amji mã hamār nare.

¹⁸ Nãmri ca ha me anō te imã:

— Ca atỳj Jeju to amji mã ahimpej, ne cumã gápên to apa, ne pa nare, wa cama Jeju to amji mã ihmipej to ipa, ne nee cumã ijàpên nare — hajỹr na, wa ha amã amji jarê ne amã:

— Wa itỳj Jeju to amji mã ihmipej to ipa xà ita jĩkjê na, itỳj hanea ne cumã ijàpên to ipa. Ne ijàpên xà itajêa ri ihtỳj ikôt ipana ijarê — hane. Ne ca, ca nee Jeju mã hàpên xà to gápên nare, mã ahna me apupun nare ita kam, jũ mã quê ha me, ne ate Jeju to amji mã ahimpej na me gahkre pej? Jũ wỳr quê ha ita na ahna me gahkre pej!

¹⁹ Mōrmō ca hãn ne atỳj amji mã Pahpām jarên to:

— Wa itỳj Pahpām pyxit peaj ne ihtĩar na ihkrĩ na, amjimã to hane — hajỹr na, quê ha gũjarên xà ata nee Pahpām kôt apa na garên nare. Ampo

na? He ihtỳj hanea ne me pahcurê xwỳn carō kên atajê me, cupê jarōti atajê amji mǎPahpām krĩ na to hane, ne ihtỳj hũpa me cumǎ ihkàhhy krỳ cakrō, nee me cupê Pahpām kôt me ipa catêjê nare.

Pê Aprǎw Pahpām to amji mǎ ihhimpej, na pê ahna amji capa

²⁰ Ne ate me amji jahkre kêatre, na wa ha itỳj me amǎ to hahkre. Nāmri ihcaprỳ na pahte Jeju to amji mǎ me pahhimpej na me amji jarěn, ne mepahte cumǎ hàpên xà ton nare ata na ihkaj na. Ne ihcaprỳ na me pahte amji jarěn xà ata kôt hamreare.

²¹ Na wa ha ampo itajê na me amǎ me panquêt xwỳAprǎw to icato, ne me amǎ to hahkre. Pê Aprǎw Pahpām to amji mǎ ihhimpej na, Pahpām mǎ impejtĩ. Ne mēr jũmǎ pê ajte ne Pahpām cuna mǎ impejtĩ? He pê nee jũ mǎn nare. Ne ihtỳj, Pahpām jarkwa kôt, ajmǎr ihkra pê Ixac cura, kên jakôt na. PêPahpām hõmpu, ne ihtỳj cute to amji mǎ ihhimpej na hahkre pej, na pê ahna amji capa.

²² Ne pom cute ajmǎr ihkra curan, mǎ cute ahnahõmpun ita, ihtỳj amji caxuw Pahpām kamhapac pejtĩ na harê, ne ihtỳj hanea ne amji mǎ to ihhimpej na harê.

²³ Cwỳrjapê ri Pahpām jō kàhhôc kam Aprǎw jarěn to:

“Aprǎw te Pahpām kam hapac,
ne toaamji mǎ ihhimpej to ipa,
cwỳrjapê ri Pahpām cajpuaw,

mã cute ihtỳj ahna amji caxàr,
necumã, ‘Apê ikwỳ nõ’ ” hajỳr.

²⁴ Ne měr hōhō, ita na me gūcapi to impeaj ne he. Nee mã cu Pahpām to pahte amji kam me pajapac xà atajêpit, Pahpām cuna mã me pampejti na me pajaxôr nare. Ne quêt cu hãn ne hanea ne Pahpām mã mepajâpên xà ton to me papa atajê ri, Pahpām cuna mã me pampejti na me pajaxô.

²⁵ Ahnaa mã pê cahāj pijapit xyre pê Rapekwỳj xwỳ ata he, ne Juta catêjê pijakrut pê Krĩcuxwati pupun catêjê atajê to ne me hūpa te mehtēm na mehtehcajpa, ne hūrkwā jimoc ri kỳj pê me to amxu, ne me to wrỳ, ne ma jũ kam me cute me hahêr catêjê atajê pê mehkujate he. Mã Pahpām te Rapekwỳj jâpên xà itajê na hōmpun, ne ihtỳj cute to amjimã ihhimpej na hahkre pej, ne ahna amji caxàr.

²⁶ Ne pom Pahpām to amji mã me pahhimpej xà jarěn me, cumã pajâpên nare ita pê ampo kôt hamreare ata pyrâac. Ne ihhêj rŭm cupê ramã mehtyc mã carō hamreare pyrâc, ne nee ampo caxuw impej nare, ne ampo na hamreare.

3

Cu ha me pajarkwa cakôc xà kôpĩ

Epet 4.29

¹ Ýhỹ me ikjêjê, ca ihhêj ne me gâhtōa ne Jeju na mehkwȳ kam, me cumã ampo to hahkre catêjê na me amji to prãm. Co he, nãmri pahte me ampo to hahkre catêjê atajê, cu ha pahtỳj me

pajarkwa to mepahkwỳ to me pahhimpej to me mō. Cwỳrjapê quê ha Pahpãm me pahkwỳ jirôa pê, caxwãm catia mã me pahcukij, ne ma me pahpupu. Ne me pahcukij ne me pahto ipicokjêr xàjō amcro kam, quê ha Pahpãm cute mempejti ton jahpan xà nã me cumã mempejti gō, ne cute mehkên ton jahpan xà na quê ha me cumã mehkêanre gō. Cwỳrjapê, ca hanee me gãhtôa ne me apê me cumã ampo to hahkre catêjê nare, nãmri ca ha me anōpyxit te caxwãm catia mã, amji kam gapac to catyt kam apa na, ca ha atỳj apê me cumã ampo to hahkre catê.

² Měr ampo na mã wa ame amãijũjarên xà ita to hane? Nee mã wa ampo na ame amã ijũjarên nare. He cu me pahcunea hãn neihcunea na pahkên xà ton to me papa. Ampo to cu hãn ne me pahkên xà catia ton to me papa? Me pajarkwa to! Nãmri quê ha jũm te harkwa to ihcakôc kên ton to ipa nare na, quê ha ampeaj kam ihcunea na impej. Nequê ha ihtỳj harkwa himpej xà to amji to ihhimpej to impejti to ipa.

³ Na ca ha me anō cawrôti nō catia jarkwa mã wakỳre incire nō jaxà, ne atỳj jũ rito atêm xà ata wỳr to tẽ. Ca harkwa cakrô na to tẽ, ne nee ate to atêm xà ata ri to atêm nare. Ampo na? Quê ha ihtỳj jũ kam ato tẽ, ate to atêm xà ata kaj na.

⁴ Ahnaa mã hanea ne cōxwa kam pàr kreti he. Quê hate cōxwa kam kôc pahtỳjti ihcajpêr to mōr cakrô, quê ha hō kam, pĩ po te ihcakrỳn xà incire ata ihtỳj to ihhimpej to mō, porjũ ri cute to mōr catê te to mōr xà ata wỳr.

⁵ Jĩkjê na mã me pajarkwa te hajỹar. Ne incire

cakrô, ihtÿj amji to hàprâr to catia to ipa. Ne mër jũ mã ca ha krytxwa jakratkryjre ata to amji kam gapac to? He ihkryjre cakrô, ihtÿjpõ kam cuhy catia to ne to pôr.

⁶ Jĩkjê na mã me pajarkwa te hajÿar. Ne me pajarkwa pê ampo kên cunea xakat. Ne mepajĩa kam ihcuhhê cakrô, ihtÿj me pajĩ cunea mã ihkên cràn to ipa. Ne me pajarkwa cakôc xà kêanre atajê hãn ne ampo kên jàhtôa ne to. Necupê ihhêj rũm me pahcurê xwÿn jõ cuhy ata pyrâac, ne ampo jàhtôa ne ahna hapÿ ne to kên to ipa.

⁷⁻⁸ Ne cu hãn ne ampo pryre me, pryjara me, tep me, ihkênta kwÿ me, ampo kên kwÿ jàhtôa ne me to capô nõ cakrô, jũ wÿrcu ha me pajarkwa ita to me capônÿre ne, quê ihcarĩcre ne. Ne me pajarkwa ita cakôc xà kêanre ita pê ihhêj rũm cagã xwa cacô te me pahcuran xà, ne ihtÿj me hàhtôa pê cute me amji kam hapac xà to kêanre to ipa. Ne jũ wÿr quê jũm to ihhimpej quê kêt.

⁹ Ne me pajarkwa ita to cu me pajõ Pahhiti pê Pahpãm pê me pajõ Inxũ Cati mã me pahcakôc to mempejti to mepapa. Ne toa me Pahpãm te amji kôat mehĩ ton atajê xũn kêanre to me papa.

¹⁰ Ne me pajarkwa ata pĩn ri ihcakôc xà impejti inxôti atajê hapôj, ne hanea ne hàwxũn xà kêanre xÿhti atajê hapôj. Ýhÿ me ikjêjê, me akam quê nee itajê nõ hajÿr nare.

¹¹ Xà quê ha ajkĩ cô jatuj xà nõ pĩn ihtÿj cõinxô me cõxwa ajcacwa ne ajpjê? Hãpà, jũ wÿr quê apu amji mã hamã.

12 Ýhỹ me ikjêjê, xà quê ha ajkĩ ihtỳj pĩn kam crowrà xô nõ cato? Nare, quê ajkĩ ihtỳj ahkrỳt kam pypypre nõ cato? Quê! Jũ wỳr quê apu amji mã hamã. Ne jũ wỳr quê jũm amji mã hamã ne cõxwa xwati nõ kam cõ inxõ jaxà. Měr hõhõ, garkwa cakõc xà to ahimpej pëa to apa, quê nee ihcakõc xà pĩn hàwxũn xà kêanre atajê hapõj nare, ne quêt ihcakõc xà impejti to pit mã ihcakõc to ipa.

Pê Pahpãm me pamã me pahkrã kre gõ

13 Xà ajkĩ me akam hõtpê jũm jũpar krã kreti te amji jahkre pejti nõ ipa? Quê ihhêaj to jũm te ipa na, quê nee cute amji to cati prãmte apu amji to hàmnãn to ipa nare. Ne por quêt hàpên xà impejti, cuhtactiatajê, quê ha ihtỳj hũpar krã kreti na harên to, to ipipê to ipa.

14 Ne ihhêj ne me akwỳ kwỳ ihtỳjajpên jũ na ame amji to prãm to me ipa, ne amjia kõtamji to cati to prãm, ne ihtỳj jũm te cuna mã amji kam me hapac xà to kên ata to me amji kam hapac to me ipa cakrõ, mã ihtỳj mempej krã kreti na me amji to ihhêj to me ipa.

15 Nee Pahpãm cute amji kam me hapac xà te hajỳrjê na prãm nare. Ampo na? Pom cute amji kam me hapac xà itajê nee cõjkwa kam Pahpãm pĩn hapõj nare, ne pjê kam ame ipa atajê pĩn ri hapõj, ne hanea ne mepahpĩn hapõj. Ne me pahcurê xwỳn carõ kên ata pĩn hapõj.

16 Ne por jũ ri ajpên jũ na ame amji to prãm atajê me, amjia kõt amji to me ipicamên prãmcatêjê amehkrĩ atajê ri mehkêanre, ne nee

me ajpën parnare, ne ampo kên ton to pit mã, me amji kam hapac to me ipa.

¹⁷ Quê ha jũm xũmre te cõjkwa kam Pahpãm pĩn krã kreti te amji jahkre pejti ita pyr na, quê ha hane he. Quê ha mam cati mã cute amji kam hapac xà cunea kam impejti ne, ne nee apu ampo kên kryjre kwỳ ton to ipa nare. Ne quê ha mehcunea caprĩ to ipa, ne ma ajpën tète mehprõn to ipa, ne amji mã mehkwy cupahti to ipa, ne me ahna ihpahãmti to ipa. Ne cuteme ajpën par xà kam, hãn ne nee mehkwy cakõc xà na, mempar prãm nõ nare, ne ihtỳj me kampa, ne mehkõt hakop, ne me caprĩ ne mehtehcajpa. Quê ha ihhimpej xà ata krac ri me hãpên xà cunea impej pit. Quê ha mehcunea toipipënti to ipa. Ne nee hũjarẽn kam apu amji to ipimxur nare, ne hirãa pêhãn ne hũjarẽn jicu xà mã to hahêr tu.

¹⁸ Ne por jũm xũmre pê ajpën kam me to impej catê ata pê ihtỳj mehkwy cunea mã catyt kam me ipa na, me ton catê. Ne ihhêj rũm cupê ampo hy kre catê mã amji mã ampo hy ata kre, mã cumã intep, mã cuku ne mehkwy jãhtõa mã to harte ata pyrãac.

4

Cu ha nee ampo kõt me papijapu nare

Jowãw 16.24

¹ Ỡhỹ me ikjêjê, ca ihhêj nehõtpê me ajpën cujtên to me apa. Ampo na? Neemã ampo na nare. He amjia kõt ate amji mã me acaca xà naprãmti atajê, ihtỳj ramã me acaxwãm pê

hanea ne me acujtê. Ne ramã ate me ampo kên ton xà nare na me amji jahkre pej cakrô, ca atỳj ajte me ampo kên ton to me prãm.

² Ne ca atỳj ampo pej itajê na meamji to prãam kam ame apa cakrô, ca ha neeame amji mã hamãr ne amencwỳr nare. Ne hanea ne ca hãn ne atỳj me hàhcukrêaj kôt mehcuran prãm. Ne cormã me amã ampo kwỳ cunea na amji to prãam to amji toprãm cakrô, jũ wỳr ca ha me cumã acato ne amji mã me apy. Cwỳrjapê ca atỳj ame ajpẽn mã, ne ame ajpu. Ne ampo na ri me apê ampo pej atajê cunea jamreare? Nee mã ampo na nare, ca nee ahna me Pahpãm wỳr nare na ri.

³ Ne mêr ampo na mã ca hãn ne ahna me Pahpãm wỳ, ne nee mencwỳr nare? He ca ahna me gàhwỳr to kêanre, ne cama hãn ne ampo me acajpuaw atajê na pit mã amji mã me ahwỳ. Ne Pahpãm pê ahna ihkaj na.

⁴ Ne por me cumã Pahpãm kїн nare atajê, ca nee amehkôt me apa nare. Nãmri ca ha ate mehkôt ameapa na, ca ha ramã amji to apê Pahpãm curê xwỳn. Ca ha ate mehkôt hajỳr na, ca ha nee hipêr Pahpãm cahê na ame apa xà nare, ne ramã me hicu. Ne pomme amã ampo kїnti kôt me apa xà itajê pê ihhêj rũm me hũmre me pyjê te apu amji mã hikran, ne ma ramã ahti na amji to amenxy to ame hikwa to mehcuhwỳr pyràc.

⁵ Ne pê Pahpãm jŏ kàhhôc kam ramã me pahtohũjarên to:

“Me pahte hajỳr tũam,

na cu pahtỳj ajpẽn jũ na ame amji to prãm to amepapa” hane.

Ne nee ihcaprỳ na me pahto hũjarẽn to hajỹr nare.

⁶ Ne Pahpãm te ita tẽte me pahhyr xà caxuw, ihtỳjcumã carõt tỳj. He quẽ ha ihtỳj pahte amji mã me ampona prãmti ita jicu na, me pahtehcajpa. Ne pẽ ramã Pahpãm jõ kàhhôc kam ihhôt ata me to hũjarẽn to hane he:

“Nee Pahpãm mã cute amji to me cati prãm catêjê kїн nare,

ne ampeaj kam cama me kam incryc.

Ne por cuteamji to me cati prãm nare atajêri Pahpãm mã mehkїн,

ne cumã mehtehcajpar prãm” hane.

⁷ Cwỳrjapê ca ha me amã Pahpãm kїн catêjê atỳj me cumã amji gõ, quẽ ha taa me ato ihhimpej. Ca ha me ca xwỳjê ma ame pahcurê xwỳn pẽ Xatanaj te amji kam hapac xà caca, ne nee Xatanaj to amji mã meahimpej nare, ne ma amji tẽte amecurê, quẽ ha me akampa ne ma pra.

⁸ Nãmri ca ha ate Pahpãm wỳr meapipkjêr ne mehtêp to me amõr na, quẽ ha hanea ne Pahpãm ihtỳj me awỳr apkjê ne me anahtêp. Ne ate me ampo kên ton atajê, ca ha me ton jicu. Ne por ate me ampo kên to amji kam me gapac atajê, ca ha me to amji kam me gapac jicu, neampo pejti, tetetti to ca ha me amji kampa.

⁹ Ne por ate ramã me ampo kên ton atajê, ca ha me to amji kampa, ne kam me amã amji kîn nare ne, ca hatee hapu na ihcaca xà te atýj me amrã. Ne nee hipêr ame apicxar nare, ne ca ha cama ameamrã. Ne me amã amji kînti atajê, quê ha me amã amji kîn nare na amji to, ne me amã amji kîn nare ne.

¹⁰ Ne Pahpãm kînte me pahkryjre na, ca amji to me amji japackre. Ne nee Pahpãm mã amji to me gâprâr nare, ne cama cute me ato cati xà naamji na me hamã, quê me ato ajcamẽ, ne me ato cati.

Cu ha nee me pahkwý na me pahcakôc kên nare

Ruc 6.37-38; Roman 2.1-3

¹¹ Me ikjêjê, ca ihhêj ne me akwý te amji kam hapac xà na me hõmpu, ne ahna me gâhcukjêr to me apa, ne ate mehkên mã me irên prãmte, me ahna acakôc kêanre to me apa. NePahpãm pê ate me akwýa na acakôc to hajýr na ihkaj na. Ampo na? Ca ha ate Jeju kam me akjêjê atajê na me acakôc kêanre to me apa na, ca ha ramã Pahpãm te amji kam hapac xàa na me acakôc kên to me apa. Ne Pahpãm te amji kam hapac xà na, nee me pahcakôc kên xàhamreare, ne cama pahte amji mã mempar, ne amji mã me hûpahti to me papa xà.

¹² Ne jũm ata pyxit peaj mã hãn ne me pamã harkwa himpej xà jirê, ne pyxit peaj ne cupê me pahcukij ne me pahto ipicokjêr catê, necupê Pahpãm. Quê ha ihcunea na me pahcukij, cute me pajahkre pej prãmte. Ne taa mã quê ha pyxit peaj ne ihtýj încaca xàa na mepahpytà. Ne hanea

ne incaca xà na ihtỳj ame pahto kêanre ne, ne me pahto acto. Ne me pahcurê xwỳn jŏ cuhy kam cute me parẽn xà ata kam, he jũ mã cu ha ajte me, ne me apê me akwỳa cukij catê? Jũwỳr ca ha apu amji mã hamã ne me apê mehcukij catê, ne mehcukij ne me pahcurê xwỳn jŏ cuhy kam me arẽ.

Cu ha nee amjia kôt ampo na me amji prār nare

Ruc 12.13-21

¹³ Ỡhỹ me ikjêjê, he ramã ihhêj ne me akwỳ te amjimã me hâpên xà capô hiahpuro. Pahpãm to ate me amji kam me gapac nare kam, ate ahna me amji jahkre pej hiahpuro, ne ate ahna me amji jarẽn to me hajỳrhe:

— Ỡhỹ, apê na wa ha ma krĩ nõ wỳr tẽ, ne curia apu apê, ne amji mã ihpore catia ne cupy, ne kaam to ipixô to mŏ. Quê ha ina caku pyxit, wa ha hacpỹa ne amji jaxà ne ijakràaj to ijakràj. Hŏhŏ, ijâpên xà ita to wa ha hane — hajỳr. An! Hewa ha cormã me amã cute hajỳr xà itajê to hahkre!

¹⁴ Xà ajkĩ me amã ajpên apê mŏ ita kam, ate amji kam me gapac xà jahkre pej? Hâpà! Pahpãmmã ri quêt ajpên me apỳpỳm pêa mã me ate amjikam me gapac xà itajê cunea jahkre pej. Ne cumã me pancaca xà ita pê ihhêj rũm ahcakũmte iràrà na apu hapôj ne ahcakũmti, ne ahna amcro, mã apu hamre. Ita na ri Pahpãm mã me acaca xà te hajỳr, ne cumã hatujre.

¹⁵ Cwỳrjapê ca ha me gâpênxà to amji mã me ahimpej xà ata kam Pahpãm to me amji

japackrea ne, ne me ca me amji mã me garkwa to:

— Quê ha Pahpãm mã ijàpên xà ita na ito prãm na, wa ha itỳj itĩar na ijàpên xà ita to ijàpên to ipa — hane.

¹⁶ Hõ, ca ha me amji kampa, ne meamji jarěn to hane, quê ha ahna me amã ihkênre nare. Ne pom ca amji to me acati prãm ita na, Pahpãm pê ihkaj na me akam. Ampo na? Ca cama ame amji to me gàmnnãn to me apa.

¹⁷ Ne ramã me amã ampo pej pit ton jahkre pej cakrô, ca ajte nee me ton nare. Co he, nãmri Pahpãm mã ate me ampo pej ton nare ita na cupê me akam ihkaj na. Cwỳrjapê ca ha me ton nare, ne atỳj me akên mã me axà.

5

Cu ha nee me hakràjti atajê jũ na ame amji to prãm nare

Ruc 12.13-21; 1 Timot 6.9-10

¹ Ne me gõ krĩ kam me hakràj catêjê kwỳ amehkrĩ atajê mã, nee Pahpãm pynâr prãm nare, na ri nee me cupê Jeju na mehwỳ nare cakrô, ca ajte atỳj hũ na ame amji to prãm. Co he, ame hajỳr nare! Nãmri wa ha itỳj me cumã icakôc to hane he:

— Pom me gakràjti atajê, me ikampa, ne me ikamgapac to impeaj ne. Nãmri ca ha atỳj me akên mã me axà, ne kam me amji pupun xà kênre to me amji pupu, cwỳrjapê ca ha me acwỳr kam me atêm pyrentu.

² Nāmri me gakràj ita ramã me apê ipictor to mŏ, ne me akà impejti itajê ramã rôrôtre me apê ihkur to mŏ.

³ Ne me gŏ pore carôt ramã cupê hamre to mŏ. Ne wakÿre pràti pê ôr me wakÿre prà jakare to me gakràj atajê, ramã cama hikwa, mã carôt jamre to mŏ. Por ca ate awejxà caxuw amji mã gakràj itajê cunea to cuprŏn, ne hakôt mã ihkrī ata, ramã hamre to mŏ. Ne nee me gakràjti itajê mã me atehcajpar prām nare, mãcama Pahpãm mã me garên kêanre to me garê. Ne me gakràj ita pê ihhêj rŭm cuhy pyràac, ne ihtÿj ampocunea na hapÿ ne to capa. Jīkjê na, quê ha ihtÿj gakràj ita ato hamre.

⁴ — Ne ampo na mã quê ha ato hane? Nee mã ampo na nare. He ate gŏ pur kam me hàpên catêjê atajê mã gàmjŏr to impej nare kam, me cumã ahêj. Ne ate hanea ne me cupê me hŏ pore cahhur juwahi, ne to cuprŏn atajê ihtÿj Pahpãm mã caràr ne cumã me garê. Ne pom me gŏ pur kam me amã me gŏ cunea to cuprŏ atajê, ihtÿj meana ihcakôc kêanre. Ne ihcakôc xà atajê ma Pahpãm wÿrramã hàpir. Mã Pahpãm, mehcuneajirôa pê carôt tÿjti ata te kam hapac.

⁵ — Ne ita ri, pjê kam me amã ampo pejti atajê to ca ame gicot, ne me acajpuaw, na ca ame gakry. Co, nāmri me apê prytia pyràc, ne ampeaj kamramã me gicot, me acuran xà caxuw!

⁶ Ampo na? Nee mã ampo na nare. He ca ate jŭ mã cute ame aton nare, ne nee cute me apê amji pytàrnare atajê kên mã ame irên, ne amehcuran, cwÿrjapê quê ha Pahpãm ame ato kêanre ne — hane.

Cu ha Pahpām mā mehcahôc kam Jeju cator xà jikaj

2 Petrô 3.1-13

⁷ Ỡhỹ me ikjêjê, ca ha amji mā me aprĩa ne me pahwÿr me pajō Pahhiti cator xà ata na me hikaj. Nāmri taa mā quê ha cormã me pamãajtea mā me pajakràjxà ata gō, quê ha quêt nee jũ caxuw me papê hamre nare. Xà ca ajkĩ nee pur kam, cute me ampo hy kre catêjê atajê pupun nare? Quê ha pur kam hàpên jipêj, ne amji mā ihprĩa kam cormã ta me hàpràhti ata jikaj.

⁸ Ita cuxà ca ha me hane, ne me amã amji kĩa kam, amji mā me aprĩa ne cormã me gũcanãar kam me hikaj. Ampo na? He ramã hacpỹ ne me pajōPahhiti pê Jeju cator xà ata na hàhtêp to mō.

⁹ Ỡhỹ me ikjêjê, nee ca me akwÿa kwÿ mā, me gãhcahhôn to me apa nare. Nāmri ca ha ate me amji kwÿa kôt harên to me hajÿr na, quê haPahpām pê me pahcukij catê me akampa, ne hahpanxà na ame ato kēanre ne. Neramã cute me pahcukij xàa kam hàhhuc to mō. Quê ha cute mempejti ton jahpan xà na, me cumã mempejti gō, ne cute mehkên ton jahpan xà na, quê ha me cumã mehkēanre gō.

¹⁰ Ne ita to ca ha quêt me amji japackre. He pê Pahpām jarkwa to me cumã ihcakôc catêjê me amji pupun xà kēanre, ne ihtÿj amji mā mehprĩa ne ajco me hũcanãr to me ipa. Atajê te amji kam me hapac xàca ha me hũnã, ne me to amji japackre ne ihkôat me apa.

¹¹ Quê ha jũm te amji pupun xà kēanre ata kam hũcanãr, ne nee amji têtê Pahpām jiprôn nare

na, quê ha ihtÿj ampo kên itajê cunea jicu xàa kamampeaj kam hakry to hanea, pom quê Jo xwÿ he. Pê amji pupun xà kênre to ajco amji pupun to ipa, ne hicu xàa kam Pahpãm te tapan to kênre nare. Ampo na? Pahpãm mã ampeajkam me pahkĩn, na ri ihtÿj cumã me pahcaprĩ.

Cu ha nee ihcaprÿ na Pahpãm japrÿ to me pahcakôc nare

¹² Ýhÿ me ikjêjê, he cormã ampo itajêto hahkre xà kwÿ jirôa pê impej ata cator xà. He ihhêj ne me pahkwÿa kwÿ hãn nemencaca xà na me amji ton xà atajê kam, hãn ne ihkaj na cõjkwa kam Pahpãm japrÿ to mehcakôc ne hãn ne me:

— Ýhÿ, wa ha itÿj to, nãmri wa ha ite ton nare na, quê ha hapacta ne Pahpãm incwÿrjapê ito kên — hane, nare, ca ha me anõ amji jarên to:

— Quê, wa ha nee ton nare, nãmri wa ha ite ton na, quê ha hapacta ne Pahpãm ita cwÿrjapê ito kên — hane. Neate me amji jarên xà ita na ihkaj na, Pahpãm pê. Ampo na? Ca ihcaprÿ na haprÿ to ame acakôc, ita na cupê ihkaj na. Na ca ha quêt ahpÿanre na catyt kam me amji jarên to hane he:

— Ýhÿ, wa ha to — hane, ne atÿj ate ahna me amji ton xà ata na me to. Nare, ca ha me amji jarên to:

— Quê, wa ha nee ton nare — hane, ne atÿj ate ahna me amji ton xà ata na nee me ton nare. Ca ha ate me amji jarên to hajÿr na, quê ha nee Pahpãm me acurêmã me amên nare.

Cu ha ampo cunea na Pahpãm to amji japackre

¹³ Quê ha me anõ te amji pupun xà kēanre kam ipa na, quê ha ihtỳj Pahpām mā ahna amji cajrēn to prām. Ne quê ha jūm te hakryti na, quê ha taa cumā amji kīan kam Pahpām mā hakryti jō increr to increr to prām.

¹⁴ Ne quê ha jūm te hà na, quê ha taa me pahkwỳto mehhimpej catêjê kwỳ na amji mā ahwỳ, quê ha me hōmpu, ne me kam ampo cacô te mecaprār xà ata kwỳ jaxwỳ, ne me to impê, Jezu jarkwa himpej xàa kôt, ne me cumā ihcajrēn.

¹⁵ Ca ha me to hane ne Pahpām caca xàa kôt me to ne cumā mehcajrēn, quê ha Pahpām me akampane jūm ata caprā. Ne cute ihkēnton xà ata to cumā impej, ne to tojnõ, quê ha impej.

¹⁶ Cwỳrjapê cu ha pahtỳj pahte me pahkên ton xà atajê ajpên mā me harê, ne Pahpām mā me ajpên cajrēn, mār quê pahte me ajpēncajrēn xà ata kôt, ihtỳjme pahcaprā. Ne quê ha me pahnõ te catyt kam ipa, ne Pahpām mā ihcakôc xwỳjrea na amji kam hapac to impejti, ne cormā cumā ihcakôc, quê ha ihtỳj Pahpām kampa, ne cumā ahna to.

¹⁷ Ahnaa mā pê Erij xwỳ he. Ne cupê me pahkwỳa xūmre nõ, ne cupê Pahpāmjarkwa to me cumā ihcakôc catê. Ne Pahpām mā ihcakôc xà caxuw amji kam hapac toimpejti, ne cumā ta wrỳc nare na to ihcakôc, cute mehkēnton atajê jahpan xà na, pê kampa, neta nõ to iwryc nare to caku to incrê ne ihkôt to hīkjê.

¹⁸ Jirô pê mā pê hipêr cumā ihcakôc, pê kampa ne ta to wrỳ, pê hacpỹa mā pjê cunea kam ampo xô cunea huprāj cato. Hõhõ, ca ha me hane.

¹⁹ Me ikjêjê, quê ha me pahnõ te Pahpãm jŏ pry hyr ne cupê gũjawry na, ca ha me anõ hacpỹa mã Pahpãm jŏ pry pynâr xà caxuw to amji jaxà, ne pry kam amẽ.

²⁰ Ampo na? Quê ha jũm te, por cute ihkên ton catê nõ ata to hŏ pry kėanreata pê amji jaxàr na, quê ha jũm kên ata te ihkên mã hàr, ne ihtyc xà ata japy to amjijaxà, ne cute ihkên ton ata jicu na, quê ha Pahpãm ihkên ata to tojnõ, ne to hapac kêt. Ýhỹ, ite me amã ihhóc xà ita pit. Hamre.

PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
Canela: PAHPÃM JARKWA CUPAHTI JÕ KÀHHÔC
(Portions)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Canela)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

09d4e460-c38b-52b7-81c1-8300bfeb466a